

Rahanduskomisjoni tegevuse ülevaade

II istungjärgul (09.09.2019 – 19.12.2019)

Koosseis ja istungid

Riigikogu XIV koosseisu II istungjärgu lõpul kuulub rahanduskomisjoni **11 liiget** (seisuga 19.12.2019)

Esimees: Aivar Kokk (Isamaa fraktsioon)

Aseesimees: Maris Lauri (Eesti Reformierakonna fraktsioon)

Liikmed: Dmitri Dmitrijev (Eesti Keskerakonna fraktsioon)

Tiit Kala (Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon)

Jürgen Ligi (Eesti Reformierakonna fraktsioon)

Natalia Malleus (Eesti Keskerakonna fraktsioon)

Urmas Reitelmann (Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon)

Kersti Sarapuu (Eesti Keskerakonna fraktsioon)

Riina Sikkut (Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon)

Andres Sutt (Eesti Reformierakonna fraktsioon)

Aivar Sõerd (Eesti Reformierakonna fraktsioon)

II istungjärgul pidas rahanduskomisjon kokku **31** istungit, sealhulgas **2** ühisistungit, **2** erakorralist istungit ja **1** väljasõiduistung:

1. **10.09.2019** toimus ühisistung majanduskomisjoniga. Rahandusministeeriumi ülevaade 2019. aasta suvisest prognoosist;
2. **23.09.2019** toimus ühisistung maaelukomisjoniga. Arutelu teemal: viieeuroste rahatähtede kättesaadavuse halvenemine sularahautomaatides;
3. **7.11.2019** toimus erakorraline istung seoses Vabariigi Valitsuse algatatud 2019. aasta riigieelarve seaduse muutmise seaduse eelnõu (81 SE) ettevalmistamine teiseks lugemiseks ja Vabariigi Valitsuse algatatud 2020. aasta riigieelarve seaduse eelnõu (82 SE) ettevalmistamine teiseks lugemiseks aruteludega;
4. **16.12.19** toimus erakorraline istung seoses rahanduskomisjoni algatatud eesti Panga seaduse muutmise seaduse eelnõu (97 SE) ettevalmistamine teiseks lugemiseks aruteluga;
5. **17.12.19** toimus komisjoni väljasõiduistung, kohtumine Pangaliidu esindajatega. Osalesid: Eesti Pangaliidu tegevdirektor **Katrin Talihärm**, Eesti Pangaliidu juhatuse esimees ja LHV Panga esindaja **Erki Kilu**, Eesti Pangaliidu rahapesu tõkestamise toimkonna juht **Aivar Paul**, LHV Panga majandusanalüütik **Kristo Aab**, Pangaliidu digikanalite töögrupi juht **Ragnar Toomla**, Coop Panga esindaja **Margus Rink**, Bigbanki esindaja **Martin Länts**, Inbanki esindaja **Jan Andresoo**, Luminor Banki esindaja **Erkki Raasuke**, Handelsbankeni esindaja **Kristin Kirss**, Swedbanki esindaja **Olavi Lepp** ja SEB Panga esindaja **Allan Parik**.

Eelnõud, otsused, ettepanekud, arvamused ja kollektiivsed pöördumised

Riigikogu XIV koosseisu II istungjärgul menetles rahanduskomisjon **21** õigusakti. Selle hulgas **3** otsuse eelnõu, **18** seaduse eelnõu. Neist vastu võetud **13**, tagasi lükatud **2**, katkestatud **1** ja **5** eelnõu jäi menetlusse.

Rahanduskomisjon oli järgmistele eelnõudele juhtivkomisjoniks:

1. **8 SE** – Vabariigi Valitsuse algatatud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse ning riigilõivuseaduse muutmise seaduse eelnõu (vastu võetud 11.12.2019);
2. **14 SE** – Eesti Reformierakonna fraktsiooni algatatud tulumaksuseaduse muutmise seaduse eelnõu (esimene lugemine lõpetatud);
3. **28 SE** – Vabariigi Valitsuse algatatud väärtpaberituru seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (vastu võetud 13.11.2019);
4. **29 SE** – Vabariigi Valitsuse algatatud maksukorralduse seaduse, kohtute seaduse ja vedelkütuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (vastu võetud 23.10.2019);
5. **38 OE** – Riigikogu otsuse "Eesti Panga Nõukogu liikmete nimetamine" eelnõu (tagasi lükatud 24.09.2019);
6. **42 SE** – Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni algatatud sotsiaalmaksuseaduse § 7 muutmise seaduse eelnõu (menetluses);
7. **76 SE** – Vabariigi Valitsuse algatatud käibemaksuseaduse muutmise seaduse eelnõu (vastu võetud 04.12.2019);
8. **77 OE** – Riigikogu otsuse "Riigi 2018. aasta majandusaasta koondaruande kinnitamine" eelnõu (vastu võetud 04.12.2019);
9. **80 SE** – Vabariigi Valitsuse algatatud alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse ning sotsiaalmaksuseaduse, tulumaksuseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse muutmise seaduse eelnõu (vastu võetud 11.12.2019);
10. **81 SE** – Vabariigi Valitsuse algatatud 2019. aasta riigieelarve seaduse muutmise seaduse eelnõu (vastu võetud 04.12.2019);
11. **82 SE** – Vabariigi Valitsuse algatatud 2020. aasta riigieelarve seaduse eelnõu (vastu võetud 11.12.2019);
12. **88 SE** – Vabariigi Valitsuse algatatud maksubaasi kahandamise ja kasumi ümberpaigutamise ennetamiseks maksulepingutega seotud meetmete rakendamise mitmepoolse konventsiooni ratifitseerimise seaduse eelnõu (vastu võetud 04.12.2019);
13. **89 SE** – Vabariigi Valitsuse algatatud maksualase teabevahetuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (vastu võetud 18.12.2019);
14. **91 SE** – Eesti Reformierakonna fraktsiooni ja Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni algatatud kogumispensionide seaduse, tulumaksuseaduse ja väärtpaberite registri pidamise seaduse muutmise eelnõu (tagasi lükatud 04.12.2019);
15. **92 OE** – Riigikogu otsuse „Audiitori nimetamine Riigikontrolli 2019.-2021. aasta tegevuse kontrollimiseks“ eelnõu (vastu võetud 05.11.2019);
16. **93 SE** – Vabariigi Valitsuse algatatud Eesti Vabariigi valitsuse ja Hiina Rahvavabariigi Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse vahelise tulumaksudega topeltmaksustamise vältimise ning maksutest hoidumise ja maksupettuste tõkestamise lepingu ja selle juurde kuuluva protokolli ratifitseerimise seaduse eelnõu (vastu võetud 04.12.2019);
17. **97 SE** – Rahanduskomisjoni algatatud Eesti Panga seaduse muutmise seaduse eelnõu (teine lugemine katkestatud 17.12.19);

18. **106 SE** – Vabariigi Valitsuse algatatud tulumaksuseaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (vastu võetud 11.12.2019);
19. **108 SE** – Vabariigi Valitsuse algatatud kogumispensionide seaduse ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (kohustusliku kogumispensioni reform) (esimene lugemine lõpetatud);
20. **116 SE** – Vabariigi Valitsuse algatatud Eesti Vabariigi ja Guernsey vahelise tulumaksudega topeltmaksustamise vältimise ning maksudest hoidumise ja maksupettuste tõkestamise lepingu ratifitseerimise seaduse eelnõu (menetluses);
21. **119 SE** – Eesti Reformierakonna fraktsiooni ja Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni algatatud kogumispensionide seaduse, tulumaksuseaduse ja väärtpaperite registri pidamise seaduse muutmise seaduse eelnõu (menetluses).

Arvamuste andmine

Rahanduskomisjon andis **1 arvamuse** Euroopa Liidu asjade komisjonile, **1 arvamuse** õiguskomisjonile ja **1 arvamuse** sotsiaalkomisjonile:

1. **07. 10.2019** arvamuse andmine Euroopa Liidu asjade komisjonile. Eesti seisukohad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse eelnõu kohta, millega luuakse euroala lähenemise ja konkurentsivõime rahastamisvahendi juhtimisraamistik;
2. **10.10.2019** arvamuse andmine õiguskomisjonile. Riigikogu otsus „Õigusloomepoliitika põhialused aastani 2030 heakskiitmine“ kohta;
3. **19.11.2019** arvamuse andmine sotsiaalkomisjonile „Kollektiivne pöördumine Eesti vajab kanepireformi“ kohta.

Kollektiivsed pöördumised

II istungi järgul oli komisjoni menetluses **1** kollektiivne pöördumine

1. **16.12.2019** toimus komisjonis Kaul Nurme 1. juulil algatatud kollektiivse pöördumise „Jagame Eesti Euroopa Liidu toetuste taotlemisel ja rakendamisel kaheks piirkonnaks“ arutelu.

Kohtumised

Toimused kohtumised huvigruppide, valdkonna ministeeriumide ja ametkondadega

1. **16.09.2019** andis rahandusminister **Martin Helme** komisjonile ülevaate ettevalmistavates teelnõudest;
2. **16. 09.2019** andis Rahandusministeeriumi riigieelarve osakonna nõunik **Eneken Lipp** ülevaate tegevuspõhisest eelarvestamisest;
3. **17.09.2019** toimus seoses Vabariigi Valitsuse algatatud maksukorralduse seaduse, kohtute seaduse ja vedelkütuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (29 SE) aruteluga komisjoni kohtumine huvigruppidega. Osalesid: Eesti Advokatuuri esindaja advokaat Villy Lopman, Rahandusministeeriumi maksupoliitika osakonna peaspetsialistid Annely Valgma ja Artur Lundalin, Justiitsministeeriumi justiitshalduspoliitika osakonna kohtute talituse nõunik Lagle Zobel, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi majandusarengu osakonna nõunik Martti Kalvik ning Maksu- ja Tolliameti maksuauditi osakonna AO arendustiimi arendusspetsialist Riina Samatauskas ;

4. **07.10.2019** tutvustas rahandusminister **Martin Helme** 2020. aasta riigieelarve seadust;
5. **08.10.2019** andsid kaitseminister **Jüri Luik**, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister **Kert Kingo** ja majandus- ja taristuminister **Taavi Aas** komisjonile ülevaate ministeeriumide valitsemisala eelarvest;
6. **10.10.2019** andis siseminister **Mart Helme** komisjonile ülevaate ministeeriumi valitsemisala eelarvest;
7. **14.10.2019** andisid justiitsminister **Raivo Aeg** ja kultuuriminister **Tõnis Lukas** komisjonile ülevaate ministeeriumide valitsemisala eelarvest;
8. **15.10.2019** andis rahvastikuminister **Riina Solman** komisjonile ülevaate ministeeriumi valitsemisala eelarvest;
9. **21.10.2019** andsid maaeluminister **Mart Järvik** ja riigihalduse minister **Jaak Aab** komisjonile ülevaate ministeeriumide valitsemisala eelarvest;
10. **22.10.2019** andsid haridus- ja teadusminister **Mailis Reps**, sotsiaalminister **Tanel Kiik**, keskkonnaminister **Rene Kokk** ja välisminister **Urmas Reinsalu** komisjonile ülevaate ministeeriumide valitsemisala eelarvest;
11. **23.10.2019** toimus meediaväljaannete kojukande probleemistikule keskenduv ümarlaud. Osalesid: väliskaubandus- ja IT-minister **Kert Kingo** ja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi eelarveosakonna analüütik **Regina Raukas**, Eesti Posti AS Nõukogu esindajad **Indrek Laul**, **Kaida Kauler** ja **Ansi Arumeel**, AS Postimees Grupp – juhatuse esimehe kt **Andrus Raudsalu**, **Olle Koop**, Konkurentsiameti esindajad **Margus Kasepalu** ja **Indrek Ahermaa**, AS Ekspress Grupp esindajad **Mari-Liis Rüütsalu** ja **Kaspar Hanni**, AS Õhtuleht Kirjastus esindaja **Erik Heinsaar** ning Eesti Posti AS kommunikatsioonijuht **Kaja Sepp**, majanduskomisjoni nõunik-sekretariaadijuhataja **Kaido Rosin**, õigus- ja analüüsiosakonna nõunik **Triinu Põdramägi** ja õigus- ja analüüsiosakonna praktikant **Anna Poots**;
12. **4.11.2019** toimus kohtumine Eelarvenõukogu esindajate **Raul Eametsa** ja analüütik **Lauri Pungaga**;
13. **5.11.2019** toimus seoses Vabariigi Valitsuse algatatud pensionreformi eelnõuga komisjoni kohtumine huvigruppidega. Osalesid: Eesti Kindlustusseltside Liidu esindaja **Mart Jesse**, LHV Varahaldus AS esindajad **Joel Kukemelk**, **Romet Enok** ja **Vahur Vallistu**, Swedbank Investeeringufondid AS esindaja **Kristjan Tamla**, Finance Estonia esindaja **Aare Tammemäe**, Alexela Varahalduse AS esindajad **Andreas Laane**, **Toomas Virro**, Coop Pank AS esindaja **Kerli Lõhmus**, AS E-Piim Tootmine esindaja **Jaanus Murakas**, EfTEN Capital AS esindaja **Viljar Arakas**, Lumi Capital OÜ esindaja **Martin Rekor**, EstVCA esindaja **Kristjan Kalda**, Rahandusministeeriumi kindlustuspoliitika osakonna juhataja **Siiri Tõniste**, nõunik **Kertu Fedotov** ja peaspetsialist **Tõnu Lillelaid**;
14. **5.11.2019** andsid Arenguseire Keskuse juhataja **Tea Danilov** ja ekspert **Johanna Vallistu** ülevaate uuringust „Tuleviku eakate rahaline heaolu“;
15. **11.11.2019** tutvustas Euroopa Kontrollikoja liige **Juhan Parts** Euroopa Kontrollikoja 2018. aastaaruannet. Osalesid komisjoni liikmed **Natalia Malleus**, **Dmitri Dmitrijev** ja **Tiit Kala**;
16. **12.11.2019** toimus seoses Vabariigi Valitsuse algatatud alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse ning sotsiaalmaksuseaduse, tulumaksuseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse muutmise seaduse eelnõu (80 SE) aruteluga komisjoni kohtumine huvigruppidega. Osalesid: Eesti Aiandusliidu esindajad **Raivo Külasepp** ja **Raimond Strastin**, Eesti Väikepruulijate Liidu esindajad **Enn Parel** ja **Jaanis Tammela**, Eesti Gaasiliidu esindajad **Ants Noot** ja **Andrus Laur**, Eesti

- Õlleliidu esindajad **Peeter Vörk** ja **Martin Kukk**, Rahandusministeeriumi Tolli- ja aktsiisipoliitika osakonna juhataja **Marek Uusküla**, peaspetsialist **Heidi Vessel** ja peaspetsialist **Lauri Lelumees**;
17. **18.11.2019** toimus kohtumine Eesti Panga esindajate **Madis Mülleri** ja **Ülo Kaasikuga**;
 18. **19.11.2019** kohtumisel Finantsinspeksiooniga osalesid juhatuse esimees **Kilvar Kessler** ning juhatuse liikmed **Andre Nõmm**, **Andres Kurgpõld** ja **Siim Tanner**;
 19. **10.12.2019** andis Euroopa Komisjoni Eesti esinduse majandusnõunik **Katrin Höövelson** ülevaate Euroopa Komisjoni arvamusest Eesti järgmise aasta eelarvekava kohta;
 20. **10.12.2019** andis Rahandusministeeriumi fiskaalpoliitika osakonna nõunik **Mari Lahtmets** ülevaate Euroopa Liidu pikaajalise eelarve 2021-2027 (MFF) läbirääkimiste seisust.

Komisjoni välistegevus (vastuvõetud delegatsioonid, välislähetused)

1. **28.08.2019** kohtusid rahanduskomisjoni aseesimees **Maris Lauri** ning liikmed **Jürgen Ligi**, **Andres Sutt**, **Aivar Sõerd**, **Riina Sikkut** ja **Natalia Malleus** Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) ekspertidega. Osalesid: OECD eelarve ja kulude divisjoni juht Edwin Lau, analüütikud Álfrún Tryggvadóttir ja Axel Mathot ning Euroopa Komisjoni esindaja Iakovos Dimitriou, Rahandusministeeriumi riigieelarve osakonnajuhataja asetäitja Railil Truup ja riigieelarve osakonna nõunik Joonas Pärenson;
2. **9.09.2019** osalesid komisjoni esimees **Aivar Kokk** ja komisjoni liikmed **Natalja Malleus**, **Andres Sutt** ning **Aivar Sõerd** Haagis Euroopa stabiilsusmehhanismi (ESMi) reformi konverentsil;
3. **30.09-1.10.2019** osalesid komisjoni esimees **Aivar Kokk** ja komisjoni liige **Jürgen Ligi** Helsingis Euroopa Liidu stabiilsuse, majanduse koordineerimise ja juhtimise parlamentaarsel konverentsil;
4. **24.10.2019** osales komisjoni esimees **Aivar Kokk** Põhjamaade Investeerimispanga (NIB) kontrollkomitee koosolekul;
5. **25.10.2019** kohtusid rahanduskomisjoni aseesimees **Maris Lauri** ja liikmed **Andres Sutt** ja **Aivar Sõerd** Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) esindajatega. Osalesid: Cheikh Anta Gueye, Rodgers Tsokalao Brenner Chawani, Kodjovi Mawulikplimi Eklou ja Eesti Panga esindaja Anu Randveer. Arutleti valitsuse eelarvepoliitika ja muudel valitsuspoliitikat puudutavatel teemadel (2020. aasta riigieelarve, kulutõhusus, maksupoliitika, valitsuse investeeringute kava, pensionireform jne).
6. **11.11.2019** kohtus komisjoni esimees **Aivar Kokk** Korea parlamendi delegatsiooniga. Osalesid: H.E. Mr. Joo Ho Young, H.E. Mr. Kim Sung Won, H.E. Mr. Kim Seondong, H.E. Mr. Kim Byungwook, H.E. Mr. Lee Taekyu, Mr. Kim Bog Hyeon, Mr. Choi Min Hyuk, Mr. Moon Soochan, Ms. Park Yerim ja tõlk Mr. CKim Jung Gon. Arutleti rahanduskomisjoni tööst, korruptsioonivastasest poliitikast Eestis ja valitsussektori rahanduse kavandamist Eestis;
7. **19.12.2019** kohtusid komisjoni liikmed **Andres Sutt** ja **Riina Sikkut** USA Kongressi kongresmenide poliitnõunikega. Osalesid: Chang Anthony, Fuentes Jose, Moore Camille, Stebbins Justin, Wright James, Sarnowski Alexander ja Mihanovic Dino.